

Zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych, prawo do świadczeń ustala się od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami. Jeśli jednak nie jest możliwe kumulatywne pobieranie obu świadczeń, to warunkiem przyznania nowego świadczenia jest rezygnacja z uprzednio przyznanego świadczenia, zmaterializowana prawem w przewidzianej procedurze.

Konieczne jest zatem, aby przed rozstrzygnięciem o prawie do wyższego świadczenia pielęgnacyjnego, prawo do świadczenia niższego zostało w odpowiedniej procedurze uchylone, a rozstrzygnięcie w tym przedmiocie stanowi materiał konieczny do rozpoznania wniosku.

W przedmiotowej sprawie kwestia sporna sprowadza się w sprawie do określenia daty początkowej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, a mianowicie, czy przysługuje ono począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek o przyznanie tego świadczenia, czy też od daty uchylenia decyzji o przyznaniu zasiłku dla opiekuna.

Trafny jest pogląd, że przepis art. 17 ust. 5 pkt 1 lit. b ustawy - w świetle którego świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do zasiłku dla opiekuna - nie powinien być interpretowany w oderwaniu od treści art. 27 ust. 5, zgodnie z którym w przypadku zbiegu uprawnień do kilku świadczeń rodzinnych, przysługuje jedno, wybrane przez osobę uprawnioną. Naczelny Sąd Administracyjny podziela ukształtowaną już linię orzecniczą sądów administracyjnych, według której, jeśli przepisy prawa umożliwiają stronie wybór świadczenia, to organ nie powinien czynić przeszkód w uzyskaniu przez stronę świadczenia korzystniejszego, a wręcz przeciwnie, powinien przedsięwziąć takie czynności, by strona mogła z tego prawa wyboru skorzystać.

Zgodnie z zasadą pogłębiania zaufania do władzy publicznej organ obowiązany jest poszukiwać rozwiązań proceduralnych gwarantujących stronie przewidziane w art. 27 ust. 5 ustawowe prawo wyboru świadczenia.

W niniejszej sprawie doszło jednak do skorzystania przez stronę z prawa wyboru, wydano decyzję uchylającą prawo do zasiłku dla opiekuna z dniem 26 listopada 2020 r. Przeszkoda normatywna do przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego ustala począwszy od 26 listopada 2020 r. i od tej daty możliwe stało się przyznanie stronie tego świadczenia. Według art. 17 ust. 5 pkt 1 lit. świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do m.in. zasiłku dla opiekuna. Nie można wobec tego w tym samym czasie korzystać z prawa do obu wymienionych świadczeń.

Treść normy prawnej zawartej w art. 27 ust. 5 potwierdza, że uprawnionemu przysługuje tylko jedno z tych świadczeń, zgodnie z wyborem. Unormowania te mają zapobiec kumulatywnemu pobieraniu świadczeń przysługujących z tego samego powodu, czyli z tytułu niepodejmowania lub rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku ze sprawowaniem opieki nad niepełnosprawnym w stopniu znacznym członkiem rodziny, wymagającym stałej lub długotrwałej opieki. Tym samym, nie jest możliwe przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego na okres, w którym strona posiadała jednocześnie prawo do zasiłku dla opiekuna, określone wcześniejszą decyzją, która nie została wzruszona za ten okres.

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 7 października 2022 r., sygn. I OSK 2317/21

Źródło: [CBOSA](#)